

Posudek vedoucího bakalářské práce

Valentyna Kucherova: Genderová stereotypizace žen v ukrajinské reklamě

Práce se zabývá tématem využívání/zneužívání různých stereotypních představ o rolích ženy respektive tématem konstruktů a iterací těchto rolí v ukrajinských (televizních) reklamách a zasazuje tuto problematiku do systematicky a účelně uspořádaných kontextů. Vstupní části bakalářské práce se věnují instruktivnímu vhledu do problematiky genderové stereotypizace a podílu masmediálních respektive reklamních strategií na tomto fenoménu. Připomíná se zde, že se bohužel setkáváme nejen s pozitivními posuny směrem k omezování stereotypních vzorců, ale v souvislosti s krizovými situacemi (různého charakteru a v různých kulturních souvislostech – pandemie, válka, politické změny atd.) může docházet i k regresům (jakkoli nemusí být vlastně právně přípustné – rozdíl mezi legislativními rámci a marketingovou praxí je mnohdy poměrně zřejmý). Autorka si kladla za cíl zjistit, jak se ve sledovaném období (2015-21) změnily trendy ukrajinské reklamy, zda došlo k výraznějším posunům v oblasti uplatňování stereotypních schémat.

K tomuto účelu si autorka stanovila analytický vzorek pěti televizních reklam (jejich vliv či popularitu si rámcově zjistila na základě dotazování skupiny respondentů a na základě dalších vstupních faktorů). Každá reklama zde zastupuje dílčí „žánr“, u nějž se dá očekávat silný vliv genderové stereotypizace – jde o žánry či témata: luxus, zážitek, každodennost, krása, zdraví. V těchto reklamních „lakunách“ se problém stereotypizace objevuje poměrně často v nejrůznějších obdobích, kulturách a společnostech (přinejmenším od reklamních plakátů ze sklonku 19. století už zde běžně na genderová kliše narážíme – výrazně např. i v reklamní tvorbě A. Muchy apod.).

Vizuální i narativní analýzy provádí autorka velmi zevrubně a na základě posloupnosti mezi deskripcí, denotačním a konotačním rozbořem dochází k relevantním zobecněním. Jednotlivé analýzy pak ještě porovnává a dává do souvislostí, aby se dalo lépe ukázat, že recyklované stereotypy nefungují vesměs

osamoceně, ale vzájemně se umocňují, kombinují a dalo by se říci i jaksi sebe-potvrzují.

Závěrečná část bakalářské práce je zaměřena na otázky možných překonání a relativizování stereotypních modelů a v této části uvádí autorka i instruktivní srovnání se situací ve vzdálenějších geografických oblastech.

Bakalářská práce je zpracována velmi systematicky; teoretické zázemí je zde dostatečně osvětleno a funkčně využito; autorka píše přehledným, logicky návazným a ke čtenářovu poznání přispívajícím způsobem; metodologických a analytických aspektů se autorka zhostila také zcela suverénně. Bakalářskou práci považuji za velmi kvalitní, doporučuji ji k přijetí a navrhuji hodnocení „výborně“ (tedy „1“).

Václav Hájek